

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

1. Wat is de aanleiding?

Bij [brief van 30 oktober jl.](#) aan beide Kamers der Staten-Generaal heeft de minister van BZK maatregelen aangekondigd t.b.v. de Tweede Kamerverkiezing van 17 maart 2021 die een aanvulling zijn op de Tijdelijke wet verkiezingen covid-19. Met deze aankondiging gaf de minister van BZK invulling aan een eerdere toezegging dat zij de beide Kamers uiterlijk begin november zou informeren over de vraag of voor de Tweede Kamerverkiezing een vorm van vervroegd stemmen mogelijk en wenselijk zou zijn ([Kamerstukken I 2020/21, 35165, C](#)).

In de Kamerbrief kondigt de minister van BZK aan dat zij het bij de komende Tweede Kamerverkiezing mogelijk wil maken voor kiezers van 70 jaar en ouder dat zij hun stem per brief kunnen uitbrengen. Hiermee geeft zij uitvoering aan de motie-Terpstra ([Kamerstukken II 2020/21, 35590, nr. 11](#)).

Verder kondigt de minister van BZK aan dat zij het bij deze verkiezingen mogelijk wil maken dat kiezers maandag 15 en dinsdag 16 maart (de twee dagen voorafgaand aan de reguliere dag van stemming) in hun gemeente op een beperkt aantal locaties hun stem vervroegd kunnen uitbrengen. Hiermee geeft zij uitvoering aan de motie-Sneller c.s. ([Kamerstukken II 2020/21, 35590, nr. 16](#)).

Het voorliggende wetsvoorstel bevat de regels die nodig zijn om deze vormen van stemmen mogelijk te maken bij de komende Tweede Kamerverkiezing, c.q. maakt nadere regels mogelijk bij nadere regelgeving (algemene maatregel van bestuur en ministeriële regeling).

Het wetsvoorstel bevat nog een aantal andere maatregelen die eraan bijdragen dat de komende verkiezingen, ook in een covid-situatie, goed en veilig kunnen worden georganiseerd. Zo wordt voorgesteld de termijn tussen de stemming en het aftreden van de zittende leden van het vertegenwoordigend orgaan waarvoor de verkiezing wordt gehouden, te verlengen van de huidige 8 naar 13 dagen. Daarmee worden de actoren die een rol hebben in het proces van uitslagvaststelling beter in staat gesteld om dit proces uit te voeren met inachtneming van de corona-maatregelen, zoals de krachtens de Wet tijdelijke maatregelen covid-19 vastgestelde veilige afstand. Ook bevat het wetsvoorstel een grondslag voor het stellen van nadere regels bij ministeriële regeling over hygiënemaatregelen die gelden tijdens de zittingen van de gemeentelijke stembureaus, de hoofdstembureaus en het centraal stembureau. Dit voorstel maakt het daarnaast mogelijk dat de zittingen van de hoofdstembureaus en het centraal stembureau digitaal kunnen worden gehouden en via internet kunnen worden gevolgd.

2. Wie zijn betrokken?

- Kiesgerechtigden (in het bijzonder kiesgerechtigden van 70 jaar en ouder en kiesgerechtigden met een kwetsbare gezondheid);
- gemeenten;
- stembureaus;
- hoofdstembureaus en het centraal stembureau (de Kiesraad) voor Tweede Kamerverkiezingen.

3. Wat is het probleem?

Ter beperking van de verspreiding van het coronavirus bevat de Tijdelijke wet verkiezingen covid-19 maatregelen (o.m. veilige afstand en hygiënevoorschriften) die kunnen meebrengen dat het op de dag van de stemming in de stemlokalen drukker wordt dan elders. Met name mensen van 70 jaar en ouder en mensen met een kwetsbare gezondheid kunnen daardoor belemmeringen ondervinden; mogelijk zullen zij als gevolg hiervan niet durven te stemmen in een stemlokaal.

4. Wat is het doel?

Doel van de voorgestelde extra mogelijkheden voor het uitbrengen van een stem is om kiezers zo veel mogelijk te spreiden en de drukte in de stemlokalen op de verkiezingsdag te verminderen. Kiezers die vanwege het coronavirus twifelen over de gang naar de stembus op de verkiezingsdag, bijvoorbeeld vanwege een kwetsbare gezondheid, krijgen zo een extra alternatief om zelf hun stem uit te brengen. De regering acht het van het grootste belang dat kiezers gaan stemmen en zich veilig voelen.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De voorstellen raken onderdelen van de Kieswet. Tijdelijke aanpassing van die onderdelen vergt overheidsinterventie door middel van onder meer tijdelijke wijziging van de Kieswet en van de onderliggende regelgeving.

6. Wat is het beste instrument?

Naast aanpassing van bestaande regelgeving zal het instrument voorlichting worden benut. Zo wordt een intensieve communicatiecampagne opgestart aan gemeenten en aan kiezers over de maatregelen en procedures.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Dit wetsvoorstel heeft geen administratieve gevolgen voor kiezers en geen gevolgen voor bedrijven of het milieu.
De voorgestelde maatregelen brengen kosten voor de gemeenten mee. Zij zullen daarvoor een reële compensatie ontvangen. Daarover vindt overleg plaats met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.